

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ Τα «αγκάθια» για νέους και παλιούς

Media:	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Page:	1,24-25	Published at:	06-01-2024
Author:		Surface:	2426.43 cm ²	Circulation:	1200
Subjects:					

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τα «αγκάθια» για νέους και παλιούς
δημάρχους • Τι αλλάζει στους δήμους
24-25

αυτοδιοίκηση

M Της Φανής Σοβιτολή

ΔΥΣΚΟΛΗ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΚΟΣΤΟΒΟΡΑ ΠΡΟΜΗΝΥΕΤΑΙ Η ΧΡΟΝΙΑ

Εκτός από τη μεγάλη οικονομική επιβάρυνση που θα δεχθούν, οι δήμοι καλούνται να διαχειριστούν και πολλές αλλαγές τη νέα χρονιά

Τα «αγκάθια» για νέους και παλιούς δημάρχους το 2024

Δύσκολη και ιδιαίτερα κοστοβόρα για τα ταμεία των δήμων προμηνύεται η χρονιά που μόλις ξεκίνησε, με τους δημάρχους -νέους και παλιούς- να προβληματίζονται για το πώς θα αντεπεξέλθουν, καλύπτοντας το υπέρμετρο μεγάλο κόστος για μία σειρά από υπηρεσίες που παρέχουν στους πολίτες.

Στη Θεσσαλονίκη και ευρύτερα στην Κεντρική Μακεδονία, οι αιρετοί μετρούν ένα προς ένα τα «αγκάθια» που πρέπει να βγάλουν μέσα στη χρονιά, αρχής γενομένης του Τέλους Ταφής Απορριμμάτων, της μεγάλης αύξησης του Τέλους Διαχείρισης Απορριμμάτων στον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ), αλλά και της αύξησης της μισθοδοσίας του προσωπικού των ΟΤΑ.

Την ίδια ώρα οι δήμαρχοι πρέπει να διαχειριστούν την ενσωμάτωση στους δήμους των πρώην Δημοτικών Επιχειρήσεων και Κοινοφελών Επιχειρήσεων (ΝΠΔΔ) και (ΝΠΙΔ) τα οποία δεν υφίστανται από την 1η Ιανουαρίου. Η μεταφορά του προσωπικού στους δήμους και των αντικειμένων με τα οποία ασχολούνταν οι δημοτικές επιχειρήσεις δεν φαίνεται να είναι μία εύκολη διαδικασία και θα χρειαστούν κάποιοι μήνες για να μπορέσουν να μπουν σε μία σειρά.

Και αυτό καθώς τα πρώην Νομικά Πρόσωπα διαχειρίζονταν προγράμματα, είχαν συνάψει συμβάσεις με προμηθευτές και φορείς, ενώ αρκετά έχουν σε εξέλιξη προγράμματα σπουδών, όπως τα Δημοτικά Ωδεία.

Και σαν να μην έφταναν αυτά, από φέτος στους δήμους μεταβιβάζεται μία ακόμα αρμοδιότητα που αφορά την αποκομιδή απορριμμάτων από εθνικούς δρόμους για τους οποίους την ευθύνη είχαν οι αιρετές περιφέρειες, από τις οποίες θεωρητικά θα μεταφερθούν πόροι στα ταμεία των δήμων.

Η κατάσταση είναι πιο περίπλοκη για τους νέους αιρετούς τους δημάρχους δηλαδή που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά το τιμόνι του δήμου, καθώς οι αλλαγές είναι πολλές που θα πρέπει να διαχειριστούν, ενώ θα πρέπει να κάνουν και... βουτιά στα βαθιά νερά, αφού συν των άλλων, κάποιοι θα πρέπει να συντάξουν προϋπολογισμό και να εγκρίνουν ανταποδοτικά τέλη, αφού οι απερχόμενες διοικήσεις δεν το έκαναν.

«Θηλιά» το Τέλος Ταφής και το κόστος μισθοδοσίας

Αναμφίβολα το Τέλος Ταφής Απορριμμάτων αποδεικνύεται θηλιά στο λαιμό όλων των δήμων, αφού εντός του 2024 θα πρέπει να καταβληθούν 240 εκατ. ευρώ, αναδρομι-

Στη Θεσσαλονίκη και ευρύτερα στην Κεντρική Μακεδονία, οι αιρετοί μετρούν ένα προς ένα τα «αγκάθια» που πρέπει να βγάλουν μέσα στη χρονιά, αρχής γενομένης του Τέλους Ταφής Απορριμμάτων, της μεγάλης αύξησης του Τέλους Διαχείρισης Απορριμμάτων στον ΦοΔΣΑ, αλλά και της αύξησης της μισθοδοσίας του προσωπικού των ΟΤΑ

κά για τα έτη 2022, 2023 και το πρώτο εξάμηνο του 2024. Το ποσό θα καταβληθεί από το υπουργείο Εσωτερικών αλλά θα γίνει αυτόματη παρακράτηση εντός του έτους από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των δήμων. Στην ουσία εξανεμίζεται η αύξηση κατά 200 εκατ. ευρώ για το 2024 στους ΚΑΠ των δήμων, ενώ το υπόλοιπο ποσό θα κληθούν να το πληρώσουν οι δήμοι από τα ανταποδοτικά τους έσοδα.

Σύμφωνα με τον νόμο το Τέλος επιβλήεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 για τις ποσότητες ανεπεξεργαστών αστικών αποβλήτων που διατίθενται σε χώρους υγειονομικής ταφής, καθώς και για τα υπολείμματα επεξεργασίας αστικών αποβλήτων που προκύπτουν από μονάδες επεξεργασίας αστικών αποβλήτων.

Υψηλότερο θα είναι για το 2024 και το μισθολογικό κόστος, μετά την αύξηση κατά 10% που έδωσε η κυβέρνηση στους δημοσίων υπαλλήλους. Η επιπλέον δαπάνη, που υπολογίζεται σε 210 εκατ. ευρώ για όλους τους δήμους, ουσιαστικά εξανεμίζει την αύξηση των ΚΑΠ για το 2024 που είναι της τάξης των 203 εκατομμυρίων.

Παράλληλα, οι δήμοι θα πρέπει να συνυπολογίσουν και το κόστος για την ενέργεια, αλλά και για τα λειτουργικά έξοδά τους.

Από φέτος στους δήμους μεταβιβάζεται μία ακόμη αρμοδιότητα που αφορά την αποκομιδή απορριμμάτων από εθνικούς δρόμους για τους οποίους την ευθύνη είχαν οι αιρετές περιφέρειες.

Τέλος τα Νομικά Πρόσωπα

Η κατάργηση περίπου 500 Νομικών Προσώπων των δήμων είναι μία από τις πλέον δομικές αλλαγές στο σύστημα οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ. Τα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ ενσωματώνονται στον πυρήνα λειτουργίας των δήμων, ενώ το πάσης φύσεως προσωπικό, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού ορισμένου χρόνου, μεταφέρεται πλέον στον δήμο. Το ίδιο θα ισχύσει και για τη διαχείριση των σχολικών μονάδων, που σήμερα γίνεται από τις σχολικές επιτροπές, οι οποίες θα περάσουν στους δήμους. Τα χρήματα που θέλει ένα σχολείο για θέρμανση ή για βελτίωση του σχολικού κτιρίου θα τα διαχειρίζεται ο δήμος κεντρικά και όχι η σχολική επιτροπή.

Σήμερα με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, υπάρχουν 488 ΝΠΔΔ και κοινωφελείς επιχειρήσεις δήμων και 631 σχολικές επιτροπές. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα οικονομικά δεδομένα, από τα 488 νομικά πρόσωπα τα 133 (ποσοστό 27% επί του συνόλου) έχουν μέσο ετήσιο προϋπολογισμό την τελευταία πενταετία μικρότερο των 500.000 ευρώ, δηλαδή, μικρότερο από 41.600 ευρώ σε μηνιαία βάση. Ισάριθμα είναι τα νομικά πρόσωπα με μέσο όρο ετήσιου προϋπολογισμού μεγαλύτερο από 2.000.000 ευρώ, δηλαδή, περίπου 167.000 ευρώ σε μηνιαία βάση.

Το συνολικό τους μέγεθος (με όρους προϋπολογισμού) ανέρχεται περίπου στα 870.000.000 ευρώ και αντιστοιχεί περίπου στο 6% του συνολικού μεγέθους των 271 δήμων που τα έχουν συστήσει (14,1 δισ. ευρώ). Επιπλέον, σήμερα υπηρετούν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα 16.978 υπάλληλοι (μόνιμοι, ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με συμβάσεις μίσθωσης έργου, βάσει δικαστικών αποφάσεων κ.λπ.). Από τους συγκεκριμένους, 7.860, ήτοι ποσοστό 46% επί του συνόλου, είναι τακτικό προσωπικό.

Τα 127 ΝΠΔΔ έχουν έως 5 μόνιμους εργαζόμενους, τα 81 έχουν μεταξύ 6 και 10 ατόμων ενώ μόλις σε 7 νομικά πρόσωπα υπηρετούν πάνω από 100 εργαζόμενοι. Αν αφαιρεθούν τα 7 μεγαλύτερα σε προσωπικό νομικά πρόσωπα, στα υπόλοιπα 481 υπηρετούν κατά μέσο όρο 12 εργαζόμενοι.

Σχολικές επιτροπές

Με το νομοσχέδιο, από τις 30 Ιουνίου 2024 οι αρμοδιότητες των σχολικών επιτροπών και των δημοτικών επιτροπών μεταφέρονται στους οικείους δήμους προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση των σχολικών μονάδων σε κεντρικό επίπεδο. Επίσης συστήνεται πάγια προκαταβολή με διαχειριστή τον διευθυντή κάθε σχολικής μονάδας για τη στήριξη της λειτουργίας της.

Ιδίως όμως για τις σχολικές επιτροπές που επίσης το έργο τους μεταφέρεται στους δήμους, ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών Θ. Λιβάνιος διευκρίνισε ότι τα έξοδα για πετρέλαιο, για επισκευές και συντήρηση θα προβλέπονται εφεξής στον ενιαίο δημοτικό προϋπολογισμό. «Μπορεί ο δήμος να κάνει διαγωνισμό για επισκευές και συντηρήσεις. Μπορεί ο δήμος να κάνει διαγωνισμό για εκμίσθωση κυλικείου. Ο δήμος, όμως, όχι η σχολική επιτροπή. Διαβάστε δημοσιεύματα στο διαδίκτυο, που κατά καιρούς έχουν βγει

για συγγενικές σχέσεις αυτών που κερδίζουν διαγωνισμούς κυλικείων, με μέλη σχολικών επιτροπών, με αναθέσεις μεταξύ τους κ.λπ. Κάποια στιγμή είχε ακουστεί, ότι μέχρι και σε στοίχημα, σε τζόγο, είχαν παιχτεί χρήματα σχολικών επιτροπών», σχολίασε δηκτικά ο ίδιος.

Θα καθαρίζουν και τις εθνικές οδούς

Στους δήμους πέρασε από την 1η Ιανουαρίου η αρμοδιότητα αποκομιδής σκουπιδιών από δρόμους για τους οποίους είχε ευθύνη η περιφέρεια. Πρόκειται για την αποκομιδή σκουπιδιών στο οδικό δίκτυο, στις παράπλευρες οδούς, στις νησίδες, στις υπόγειες διαβάσεις και τα πρανή τους, κατά το τμήμα που διέρχεται εντός των ορίων τους.

Η πρόβλεψη αφορά ακόμα και εκείνους τους δρόμους, η κατασκευή και συντήρηση των οποίων ανήκει στις περιφέρειες, ενώ για τη μεταφορά της αρμοδιότητας από την περιφέρεια στους δήμους, το υπουργείο Εσωτερικών θα προχωρήσει σήμερα σε «νομοτεχνική βελτίωση» στο νομοσχέδιο προκειμένου να μεταφερθούν και οι αναγκαίοι πόροι από τις περιφέρειες στους δήμους.

Τι αλλάζει στους δήμους το 2024

Εκτός όμως από τη μεγάλη οικονομική επιβάρυνση που θα δεχθούν, στους δήμους επέρχονται και μία σειρά από αλλαγές. Ανάμεσα τους η κατάργηση των Νομικών Προσώπων, που ενσωματώνονται στον πυρήνα των δήμων, της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, στη θέση των οποίων λειτουργεί εφεξής η Δημοτική Επιτροπή. Επίσης:

- Καθιερώνονται δείκτες ποιότητας και παρακολούθησης των επιδόσεων των ΟΤΑ με ανοικτά διαθέσιμα δεδομένα σε όλους τους πολίτες και επιβράβευση των αποδοτικότερων.
- Οι σχολικές επιτροπές θα περάσουν στους δήμους. Τα χρήματα που θέλει ένα σχολείο για θέρμανση ή για βελτίωση του σχολικού κτιρίου θα τα διαχειρίζεται ο δήμος κεντρικά και όχι η σχολική επιτροπή αλλά αυτή η αλλαγή θα ισχύσει από το επόμενο σχολικό έτος.
- Στην ακμή των αλλαγών του τρόπου διακυβέρνησης των ΟΤΑ προβλέπεται ακόμα ότι:
- Οι αντιδήμαρχοι θα ορίζονται αποκλειστικά από την παράταξη του δημάρχου.
- Δίνεται η δυνατότητα ανάκλησης του ορισμού των αντιδημάρχων από τον δήμαρχο οποτεδήποτε.
- Τροποποιείται η διαδικασία ανάδειξης του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου. Για κάθε θέση του προεδρείου, πλέον υποδεικνύεται ένας υποψήφιος από τον επικεφαλής κάθε παράταξης, στον οποίο δίνεται η εξουσία να αποφασίσει, λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση της παράταξης του.
- Προβλέπεται ότι δεν είναι δυνατή η

Λ. Κυρίζογλου: Η αυτοδιοίκηση κινείται αγωνιστικά και διεκδικητικά

Κληθείς να απαντήσει για τους σκοπούς με τους οποίους είναι αντιμετώπιζονται οι δήμοι το 2024, ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ, δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μενεμένης Λάζαρος Κυρίζογλου τόνισε καταρχάς ότι και τη νέα χρονιά η αυτοδιοίκηση θα κινηθεί αγωνιστικά, διεκδικητικά και αισιόδοξα. Εκτίμησε ότι η οικονομική επιβάρυνση για τους δήμους θα είναι μεγάλη τη νέα χρονιά, αλλά θα καταφέρουν να αντέξουν και η ΚΕΔΕ θα είναι μπροστά για να δώσει τους αγώνες της για όλα όσα διεκδικούν οι δήμοι. «Με επιμονή θα αγωνιστούμε για τα δίκαια αιτήματα που θέτει η αυτοδιοίκηση» σχολίασε χαρακτηριστικά. Αναφορικά με τους σκοπούς που έχουν να αντιμετωπίσουν οι δήμοι το 2024 ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ τόνισε ότι είναι:

Η Διοικητική Μεταρρύθμιση, στο πλαίσιο

σίου της οποίας οι δήμοι διεκδικούν τη μεταφορά αρμοδιοτήτων με πόρους και προσωπικό για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκησή τους. **Οικονομική ανάπτυξη:** Μετά το τέλος των σκληρών μνημονίων οι δήμοι διεκδικούν τη βελτίωση των οικονομικών τους για να αναπτύξουν ακόμα καλύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Η κατάργηση-αναθεώρηση αναταξιοδοικητικών νομοθετικών ρυθμίσεων, όπως π.χ το Τέλος Ταφής Απορριμμάτων που θα «γονατίσει» τα δημοτικά ταμεία και θα τινάξει στον αέρα τους προϋπολογισμούς των δήμων. Ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ κ. Κυρίζογλου υπενθύμισε μάλιστα ότι για το Τέλος Ταφής, η ΚΕΔΕ σε συνεργασία με δήμους θα προσφύγει άμεσα στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), προσβάλλοντας την απόφαση για την παρακράτηση των πόρων από τους ΚΑΠ.

Ιγν. Καϊτεζίδης: Η κυβέρνηση αποφασίζει, οι δήμοι πληρώνουν

Μιλώντας για τις νέες επιβαρύνσεις που επιφυλάσσει το 2024 για τους δήμους της χώρας μετά τις αποφάσεις της κυβέρνησης για τη διαχείριση και ταφή των απορριμμάτων, ο πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης των Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΕΔ-ΚΜ), δήμαρχος Πυλαίας-Χορτιάτη, Ιγνάτιος Καϊτεζίδης, τόνισε, ενώ η χώρα προοδεύει και προχωρά στα οικονομικά της μεγέθη, τα νούμερα προς την αυτοδιοίκηση είναι καθηλωμένα.

«Όπως φαίνεται η αυτοδιοίκηση δεν συμμετέχει στο προϊόν της ανάπτυξης της χώρας» είπε χαρακτηριστικά και ανέφερε ότι στον δήμο του, το Τέλος Ταφής Απορριμμάτων που επιβλήθηκε μετά από 12 χρόνια καθυστέρησης, μεταφράζεται σε 650.000 ευρώ.

«Η αλλαγή τιμολογιακής πολιτικής στον ΦοΔΣΑ που έγινε εξ ανάγκης γιατί δεν μπορούν να καλυφθούν τα μεγέθη στην διαχείριση απορριμμάτων και ανακύκλωσης είναι περίπου 700.000 ευρώ και η αύξηση που η κυβέρνηση αποφάσισε να δώσει σε δημότες και δημοτικούς υπαλλήλους, που καλά έκανε γιατί ήταν πολλά χρόνια παγωμένοι οι μισθοί τους, αλλά ενώ η κυβέρνηση αποφάσισε πληρώνουμε εμείς. Συνολικά για τον δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη το κόστος είναι 2,5 εκατ. περίπου. Με το καλήμερα. Επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός μας με αυτά χωρίς να μπορούμε στο ενεργητικό κόστος και την ακρίβεια» είπε ο κ. Καϊτεζίδης.